VLOR vlaamse onderwijsraad

ADVIES

30 november 2021

Onderwijskwalificaties ‘Moderne talen’ en ‘Taal en communicatie-wetenschappen’

Advies over voorstel voor een nieuwe onderwijskwalificatie Moderne talen en voorstel voor een actualisering van onderwijskwalificatie Taal en communicatiewetenschappen

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van AHOVOKS op 8 november 2021

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 30 november 2021 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding: werkgroep Erkenning SO op 18 november 2021 onder voorzitterschap van Saskia Lieveyns

Dossierbeheerder: Marleen Colpin

1 Situering

Het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) werkt voorstellen van onderwijskwalificaties uit op eigen initiatief of op verzoek van belanghebbenden.[1] In dit geval gaat het om twee voorstellen:

1 een nieuwe onderwijskwalificatie 'Moderne talen' (niveau 4), op verzoek van het Vlaams Talenplatform[2];
2 een actualisering van de onderwijskwalificatie 'Taal en communicatiewetenschappen' (niveau 4), op verzoek van de onderwijsverstrekkers. De nood tot actualisering volgt uit het voorstel voor Moderne talen.

De Vlor geeft advies over dergelijke voorstellen en dat vormt de basis voor het erkenningsadvies dat AHOVOKS vervolgens opmaakt en voorlegt aan de minister bevoegd voor Onderwijs en Vorming. De regelgeving voor die procedure werd recent aangepast. Het is dan ook de eerste keer dat we volgens die bepalingen werken.

2 Advies

De Vlor adviseert om de onderwijskwalificatie Moderne talen te erkennen en de onderwijskwalificatie Taal en communicatiewetenschappen te actualiseren.

2.1 Moderne talen

De Vlor erkent de meerwaarde van een domeinoverschrijdende studierichting Moderne talen met doorstroomfinaliteit in de derde graad secundair onderwijs en volgt de motivering van de verzoeker. Vanuit het onderwijsveld was dit al eerder gesignaleerd als een lacune in de matrix secundair onderwijs. Dat die lacune nu ingevuld wordt, komt tegemoet aan het profiel van leerlingen die na de tweede graad - waar de richting Moderne talen wel al aangeboden wordt - willen doorstromen naar een richting met een sterke focus op moderne talen, die voorbereidt op doorstroom naar talenopleidingen in het hoger onderwijs. De richting komt tegemoet aan een reële maatschappelijke, economische behoefte en het zet het belang van sterk talenonderwijs in de verf. Ook aan de andere criteria uit de regelgeving waarover de Vlor de adviesbevoegdheid heeft, is voldaan.

2.2 Taal en communicatiewetenschappen

De onderwijsverstrekkers, die door AHOVOKS geconsulteerd werden met het oog op het creëren van draagvlak voor de nieuwe onderwijskwalificatie Moderne talen, hebben dit terecht gekoppeld

[1] Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. (2014, 31 januari). Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, wat betreft de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau 1 tot en met niveau 4 en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

[2] Zie Vlaams Talenplatform. Op de bres voor het talenonderwijs.

aan de nood tot actualisering van de reeds bestaande onderwijskwalificatie/studierichting Taal en communicatiewetenschappen, die domeingebonden en doorstroomgericht is. Die werd immers uitgewerkt zonder de domeinoverschrijdende pendant. Het is belangrijk om beide onderwijskwalificaties duidelijk van elkaar te onderscheiden, zodat ze tegemoet komen aan onderscheiden leerlingenprofielen. De Vlor vindt het onderscheid zoals voorgesteld duidelijk en kan zich dan ook vinden in de actualisering, op één uitzondering na.

De specifieke eindterm 2.14.2 moet geschrapt worden. Die eindterm beoogt interactie bij het verwoorden van gedachten, gevoelens en beleving bij het lezen, beluisteren en bekijken van literaire teksten. Interactie is de derde trap van literatuurbeleving voor moderne talen (beleving-analyse-interactie). Vermits literatuurbeleving een attitude is geworden in de basisvorming doorstroom, zowel in de tweede als in de derde graad, kan voor Taal en communicatiewetenschappen enkel de eerste trap in aanmerking komen, nl. 'De leerlingen verwoorden hun gedachten, gevoelens en beleving bij het lezen, beluisteren en bekijken van literaire teksten'.

2.3 Duidelijke finaliteit

Beide voorstellen bevatten een identieke lijst van richtingen in het hoger onderwijs waarop de leerlingen die een onderwijskwalificatie Moderne talen of Taal en communicatiewetenschappen behalen, specifiek voorbereid worden. De Vlor vraagt om die logische vervolgrichtingen nog eens onder de loep te nemen en het onderscheid tussen beide onderwijskwalificaties voor dat punt nog wat te verfijnen. Dat zal ten goede komen aan een helder onderscheid vanuit het standpunt van leerlingen en ouders.

2.4 Belang van monitoring

De nieuwe onderwijskwalificatie Moderne talen beoogt verschillende doelen: het talenonderwijs versterken, een betere aansluiting naar hogere taalopleidingen voor de beoogde doelgroep, dalende inschrijvingscijfers in die opleidingen opkrikken enzovoort. De Vlor vindt het belangrijk dat daar een monitoring en evaluatie aan gekoppeld wordt om na te gaan of die doelstellingen daadwerkelijk gehaald worden. Dat moet voorzien worden in de gehele monitoring en evaluatie van de modernisering secundair onderwijs waarop de Vlor aandringt.

Marleen Colpin
secretaris Raad Secundair Onderwijs

Saskia Lieveyns
voorzitter Raad Secundair Onderwijs

Bronnen

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. (2014, 31 januari). *Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, wat betreft de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau 1 tot en met niveau 4 en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.*

Vlaams Talenplatform. *Op de bres voor het talenonderwijs.*